

LOVÉTEI KIÁLTÓ

XI. évfolyam, 6. szám

Ára : 1 lej

2010. JÚNIUS

Isten nyitott temploma

Néhány évvel ezelőtt, amikor néhai Lázár Lajos pap bátyám érkezett a kirulyi búcsúra, ahol ő mondta a szentbeszédet, lefelé a völgyön azon gondolkodott, hogy milyen csodálatos ez a hely, úgy lehet elképzelni, mint Istennek a nyitott temploma, ahol az égig érő fenyőfák a templom falai, és büszkén öröködnék azon csodálatos hely fölött, ahol minden évben bemutatják a legszentebb áldozatot, a szentmisét Keresztelő Szent János tiszteletére. Ugyancsak ő mondta, hogy ezen a napon a jó Isten különösen lenéz erre a maroknyi székely népre, akik évről évre elzarándokolnak a búcsús szentmisére, kérve Szent János közbenjárását. Az idén huszadik alkalommal gyűlt össze Isten hívő népe a változások után, hogy erőt merítsen a szentmiseáldozat kegyelméből, hiszen székely népünket újabbnál újabb megpróbáltatások érik, és Isten segítségével nélkül sokszor járhatatlanná válnak az amúgy is göröngyös utak. Az is bizonyítja, mennyire szükség van Isten oltalmára, hogy évről évre szaporodik a zarándokok száma, akik lélekben gazdagabban térhetnek haza otthonaikba, hiszen mint mindig, a jó Isten szeme a kirulyi búcsún volt, amikor annyi esős nap

Garai Gábor

Június

Tudom, meghalnék idegenben;
ott még a fák sem ilyenek;
nem virít bodza a berkekben,
akácok könnye sem pereg;
nem részegít a széna-illat,
nem villámfénnyel jön a nyár,
nem így táncol felhőn a csillag,
nem szédül az égtől a táj...

Meghalok itt is - : a gyönyörtől,
hogy a repceföld színarany,
hogy a lomb oly zöld, szinte tombol,
s a kőnek is illata van;
hogy áll a búza nyers kalásza,
mintha világot nemzene,
s e tájon csak az lel magára,
ki végleg egyesült vele.

után egy csodálatos napot adott, ahol semmi nem zavarta meg az ünneplést. Veress Sándor humoródkarácsonyfalvi plébános szívet melengető szentbeszédében elmondta, hogy a szenteknek a haláluk napját ünnepeljük, de az egyház kivételt tesz Keresztelő Szent Jánossal, akinek a születésnapját ünnepeljük június 24-én. Aztán szólt a névadás fontosságáról, amikor Zakariás és Erzsébet Istentől sugallva egyöntetűen úgy dönt, hogy a János nevet adják születendő gyermeküknek. Milyen szeretettel átítatott pillanat, amikor székely családjainkban a családapa és családanya előre megfontolják a gyermek nevét, hiszen a név már sok mindent elárul. Ha babakocsi toló édesanyával találkozunk, első kérdésünk, "Hogy hívják a kicsit?". Bármilyen hivatalos dolgot intézünk, legyen az iskola, óvoda, munkahely... az első kérdés, "Kérem szépen megmondani a nevét!" A szentbeszédben hallhattuk a csend, a nyugalom fontosságát. Zakariás és Erzsébet is visszavonul a csendbe, hogy megértsék Isten akaratát. A csendnek szava van, a csendben tudom átérezni, milyen fölösleges a rohanás, a pénzhajszka, miközben elrohanunk az igazi értékek elől. Ha tanácstalan vagy, fordulj a csend felé, keresd magadnak a nyugalmat, mert ma ez hiányzik nagyon az emberek életéből.

folytatás a 4. oldalon

Jegyzőkönyvi kivonat a 2010.június 18-án tartott tanácsgyűlésről

A gyűlésen jelen van 10 testületi tag, hiányzik Kelemen Árpád és Mag István.

A gyűlés napirendi pontjait a gyűlésvezető elnök, András László ismertette az alábbiak szerint:

- 1.) Lövéte község részvételének és a 2%-os önrész vállalásának jóváhagyása a "Formarea resurselor umane prin aplicatii on-line" nevű pályázatban,
- 2.) Előterjesztés a 2009. évi költségvetés végrehajtásának jóváhagyására vonatkozóan,
- 3.) Előterjesztés a 2010-es évi költségvetés kiigazítására vonatkozóan,
- 4.) Előterjesztés a községi könyvtárban megszervezett tevékenységek költségeinek jóváhagyására vonatkozóan,
- 5.) Előterjesztés a 10/2010-es számú határozat visszavonására vonatkozóan,
- 6.) Kérések és más problémák megvitatása, jóváhagyása.

A napirendi pontok tervezetét szavazat alá bocsátották, és 10 igen szavazattal elfogadták.

1.) Az első napirendi pont keretén belül - Lövéte község részvételének és a 2%-os önrész vállalásának jóváhagyása a "Formarea resurselor umane prin aplicatii on-line" nevű pályázatban - a polgármester ismertette az előterjesztést, amelyből kitént, hogy a pályázat célja a humán erőforrás fejlesztése az információáramlás átadása terén, információs hálózat kialakítása közintézmények és a lakosság részére. A pályázat konkrét gyakorlati megvalósítása abban áll, hogy a Homoród menti 4 község, Homoródszentmárton, Oklánd, Almás és Lövéte informatikai hálózattal lesz összekötve, amely biztosítja a települések közti- és a nagyvilággal való kapcsolatot. A pályázat összértéke 757.422,00 lej áruforgalmi adó nélkül, községünk hozzájárulása 3.330,00lej.

Ezzel a napirendi ponttal kapcsolatosan az alábbi kérdések hangzottak el:

Egyed József kérdése: a hálózat évi működtetési költsége mennyi lesz, a szolgáltatásnak milyen karakterisztikája kell, hogy legyen, mivel a költségek függenek attól is, hogy milyen szolgáltató fogja működtetni.

Molnár József kérdése: hány felhasználót fog megbírni?

Kérdésekre a válasz: A technikai leírásról a következő gyűlésen részletes tájékoztatót fog ismertetni a polgármester, pillanatnyilag csak annyit, hogy 300 ember tudja egy időben igénybe venni a hálózatot, lesz két szerver, egy Lövétén és egy Almáson, és lesznek kisebb szerverek is üzembe helyezve.

Az előterjesztést és a határozatjavaslatot 10 igen szavazattal hagyták jóvá.

2) A második napirendi pont keretén belül a könyvelő ismertette az előterjesztést a 2009. évi költségvetés végrehajtására vonatkozóan.

Bevételi részen a tervezett összbevétellel, 6.488.000 lejjel szemben a megvalósítás 4.821.290 lej, amelyből a saját bevétel 1.158.278 lej (tervezett saját bevétel 1.226.000 lej), az államtól kapott tervezett juttatás 5.262.000 lej, a megvalósítás pedig 3.663.012 lej.

Kiadási részen az összköltség 4.559.374 lej, a beruházások összértéke pedig 1.904.215 lej.

A 2009. évi költségvetés végrehajtását 10 igen szavazattal elfogadták.

3) A harmadik napirendi pont keretén belül ismertetve volt az előterjesztés a 2010-es évi költségvetés kiigazítására vonatkozóan.

A költségvetés-kiigazítás abban áll, hogy a megyei tanács célirányosan leosztott 3.000 lejt az iskolákba a tej-kifli és méz-alma program finanszírozására. A fenti összeggel növekedik a költségvetés bevételi része, és kiadási részen a tanulóknak kiosztott alma kifizetésére használandik fel.

A javaslat szavazat alá bocsátódott, és 10 igen szavazattal jóváhagyták

4.) A negyedik napirendi pont keretén belül ismertetődött az előterjesztés a községi könyvtárban megszervezett tevékenységek költségeinek jóváhagyására vonatkozóan.

A községi könyvtárban megszervezett Mesepályázaton és a Költészet napján alkalmanként 67 diák vett részt. A résztvevők könyvjutalomban részesültek, a könyvjutalmak és a pályázat egyéb anyagi költségeinek fedezésére 740 lejre van szükség. Ezen költségek kifizetéséhez szükséges a testület jóváhagyása. Az előterjesztés szavazat alá bocsátódott, és 10 igen szavazattal jóváhagyták.

5) Ezen napirendi pont keretén belül a jegyző ismertette az előterjesztést a 10/2010-es számú határozat visszavonására vonatkozóan. A fent megnevezett határozat a "Lövéte-Láz" termelőszövetkezet székhelyének létrehozására, ingyenes bérbeadási szerződés megkötésére vonatkozik.

A határozatba foglalt törvényes előírások szerint a helyi tanácsok a helyi köz- vagy magánbirtokhoz tartozó ingó és ingatlan javakat korlátolt időszakra ingyenes használatba adhatnak a jótékonyági vagy közhasznú tevékenységet lebonyolító, lukratív cél nélküli jogi személyeknek vagy közszolgálatoknak. Mivel az alakuló termelőszövetkezet az 566/2004-es törvény előírásai szerint fog működni, amely szerint a termelőszövetkezetek gazdasági tevékenységet is fognak folytatni, a fenti előírás nem vonatkozik a termelőszövetkezetekre, és ezért nem törvényes a határozat, és szükséges ennek visszavonása.

A határozat visszavonását 10 igen szavazattal jóváhagyták.

6) Ezen napirendi pontkeretén belül a polgármester ismerteti az alábbiakat:

- A 322-es kiírás szerint leadott komplex pályázattal kapcsolatosan a következőket közli: a fenti kiírás szerint leadott pályázatok közül Hargita megyéből egy pályázat sem jutott tovább. Fellebbezést tett le 5-6 helység ezzel kapcsolatosan. Községünkben járt Becze István államtitkár és közölte, hogy a fenti pályázattal kapcsolatos fellebbezések elbírálása végett létrehozták a fellebbezéseket kivizsgáló bizottságot. Kevés remény még lehet, mivel a megyénkbeli egy pályázatot sem bíráltak el pozitívan.

- A kirulyi táborral kapcsolatosan a következő lépések történtek: A minisztérium javasolja, hogy a község kérje hosszú távú adminisztrálásba az épületeket.

A Megyei Ifjúsági Igazgatósággal közösen egy levelet fogalmaztak, és elküldték az államtitkárnak és az Allami Közvagyon Kezelő Ügynökségnek. Lehet, hogy gondok lesznek a terület jogi helyzetének tisztázásával.

- Az egyesületek és alapítványok által leadott pályázatok, valamint a falukép- és homlokzat-program keretén belül leadott kérések elbírálása hamarosan meg kellene, hogy történjen.

- A homlokzat-program keretén belül 19 kérés van letéve, ebből 3-4 olyan kérés van, amely nem a célnak megfelelő. Ezért szükséges az elbíráló bizottság létrehozása, amely felkeresi a kérelmezőket, és a helyszínen, konkrétan megnéz minden egyes esetet.

Egyed József véleménye: lehetséges, hogy olyan emberektől jöttek a kérések, akik nem értették meg a célját, vagy akiknek nincs lehetőségük. Az embereket fel kell világosítani a program céljáról, és hogy milyen munkálatokra vonatkozik.

Györgylőrincz Csaba egyetért ezzel a programmal, de javasolja, hogy a kérelmezőknek egy dokumentációt kellene bemutatni, hogy mit is kellene tenniük, hogy támogatásba részesüljenek.

Ezzel kapcsolatosan Mihály János elmondja, hogy ennek a programnak a kivitelezésére vannak kész tervek és rajzok, és a megyei tanácsnak is van egy kiadványa, és abból is lehet kérni.

A betervezett keret nagyságától is függ, hogy mit is kérhetünk az emberektől.

A Homlokzat-program keretén belül leadott kérések elbírálására a bizottságba az alábbi személyeket javasolták: Mihály János, Lázár László T., Egyed József, Györgylőrincz Csaba, Lázár Zoltán.

Az egyesületek és alapítványok által leadott pályázatok elbírálására az alábbi bizottságot javasolták: Török József, Lázár Zoltán, Molnár József, Mihály János, Györgylőrincz Csaba.

- A testvértelepüléseinken szervezendő rendezvényeken községünk küldöttsége is részt kellene, hogy vegyen. A polgármester javasolja, hogy a testületi tagokból is jelentkezzenek.

- Budakalász testvértelepülésen augusztusban kerül sor a testvértelepülési szerződés megkötésének 10. évfordulójára, amelyre meghívják a 10 év során "Lövétei Magyar Diák" díjat kapott diákokat, és az idei díj is ott lesz átadva.

- A domaszéki rendezvények pedig július hónap folyamán lesznek.

- A szemétszállítással kapcsolatosan a polgármester ismerteti, hogy 39.900 lej tartozásunk van a szállító cégnek. Ismert tény, hogy január-április hónapra nem volt szemétszállítási díj megállapítva, és ez az idő alatt is volt szemétszállítás.

Ezzel kapcsolatosan az alábbi javaslat hangzott el: január-április időszakra szemétszállítási díjat kell megállapítani, és ebből valamennyi összeg begyűl, és a tartozás többi része a költségek csökkentésével megspórolt összegből fizetődjön ki.

A polgármester javaslata az, hogy mivel a fél év eltelt, és rá lehet látni a költségvetés végrehajtására, egy hét alatt megnéznék minden lehetőséget, hogy honnan lehet spórolni, hogy a fenti célra használhassuk a megspórolt összeget.

A testület egyetértett a javaslattal. Ha meglesznek az adatok, akkor egy későbbi időpontban összeül a testület, és döntést hoz ennek a problémának a megoldására.

A polgármester közli a testületi tagokkal, hogy a legelőfeljavítási munkálat folytatódik, amelynek keretén belül a legelőn átvezető út a volt szemételeptől a vályúig július-augusztus hónap folyamán újra javítódik.

Ezen napirendi pont keretén belül az alábbi kérdések és problémák voltak megvitatva:

- Mihály László kérése: két átereszre lenne szükség, egy az állatorvosi rendelőhöz, és egy Gergely Lajos gazdasági épületénél.

- Egyed József kérdése: milyen stádiumba van a közigazgatási határ kijelölése?

Javasolja ellenőrzések végzését az illegális szeméttlerakás terén. Az illegális szeméttlerakásokkal kapcsolatosan András László közli, hogy az erdei részen, a Fertőn, Nyíresvészen, Vészmezőn sok szemét van lerakva, bedobva az erdőbe, patakokba.

Györgylőrincz Csaba kérése, hogy az illegális árulások megszüntetése érdekében lépni kellene, egy telefonszám kellene, amit az emberek hívhatnak, amikor ilyent észlelnek.

A rendőrség felé egy felszólítást küldeni, hogy ellenőrizzék a fő úton bicikliző gyermekeket.

A kiépített járdákhoz védő korlátot kellene építeni.

A telefonnal kapcsolatosan a polgármester közli, hogy hamarosan lesz egy ingyenes telefonszáma a hivatalnak, amelyen a lakosság az észrevételeit közölheti. A telefonszám közzé lesz téve.

Fazakas Pál javaslata: megoldást keresni az erdei részen a szemétyűjtésre, hirdetést kellene kitenni azon a részen is, hogy az ott lakók is tudomást szerezzenek arról, hogyan lehet szemetes zsákokat vásárolni.

Több téma nem lévén, a gyűlés munkálatait bezárták.

Lövete, 2010. június 18.
Gyűlést vezető elnök
András László

Jegyző
Miklós Ida

Kinn a lövétei határban

A 7/1996-os újraközölt törvény értelmében minden közigazgatási egységnek ki kell tűznie a közigazgatási területe határait. Ez a folyamat egy prefektusi rendeletben meghatározott hattagú bizottság kinevezésével kezdődik. A bizottságba a Polgármesteri Hivatalok részéről a jegyző és a polgármester van kinevezve, illetve még két szakember, egy a Megyei Tanács részéről, és egy a Kataszteri Hivatal részéről. A határok kitűzésének minden egyes mozzanatát dokumentálni kell. A bornák helyét GPS-szel is meg kell határozni, pontosan le kell írni a helyét, és fotókat kell róla készíteni. A szomszédos községekkel, Homoródalmással illetve Kápolnással sikerült megegyezni és kitűzni a határokat a terepen figyelve arra, hogy a kitűzés során a parcellákat ne vágják ketté. Szentmártonnal illetve Szentegyházával még nem születtek pontos megegyezések. Ami Csíkszeredát illeti, a Közbirtokossági határok adják a közigazgatási terület határait is. A Szentegyházával való határolás esetében a hármaskereszt mellett) egészen a Termálfürdőig a kitűzés megtörtént. A további részen adódtak elvi problémák, ugyanis Lövete az 1968 előtti állapotnak megfelelő határokat szeretné kitűzni. Ez azt jelenti, hogy a közigazgatási határ a Majzostól indul egészen a szentegyházi sportpályáig (a magánterületek és a legelő határa), majd az új temető mellett bemegy a déli házakig, azok hátánál (Ladó Albertéknél) be egészen a Kis-Homoródig. Onnan tovább a megyei út másik oldalán az épületek mögött (régi szülészeti mögött) fel a volt cipészetig, és onnan megy egészen a hármaskeresztig Rákospataknál (Szentegyháza-Kápolnás-Lövete). A fent leírt határkitűzés a lövétei álláspontot tükrözi. Szentegyháza ragaszkodik a 2/1968-as rendelet által meghatározott városi határhoz. Ez Vargyaslázát és Lövetebányát (egészen a Vasszarig) foglalja magába. A kérdéses terület nagysága kb. 900 hektár. Szentegyháza is kitűzi majd az ő verzióját a terepen. A kérdéses terület hovatartozásáról a bíróság fog dönteni. A régi telekkönyvi térképen feltüntetett állapotot nem lehet kérni, mert akkor Szentegyháza belterületét érinteni kell, és ez más problémákat is fog okozni.

Hamarosan Szentmártonnal is megtörténik az egyeztetés és a terepen való kitűzés. Ez azt jelenti, hogy Lövete teljes közigazgatási határa körbe lett járva és ki lett tűzve. A továbbiakban a dokumentáció összeállításával konkrétan fény derül arra, hogy a Lövete és Szentegyháza közötti vitás határvonalakat a bíróság miként ítéli meg véglegesen. Ezt a folyamatot az elképzeléseink szerint kb. az ősz folyamán szeretnénk befejezni. Ha bárki úgy érzi, hogy ebben a határolási folyamatban tud, és érdemesnek látja, hogy segítsen, bármikor szívesen várjuk javaslatait.

Török József

Kitekintő - Homoródalmás legöregebb háza

Ha a szomszéd település, Homoródalmás nevét hallja az ember, legtöbb esetben a határában, a Vargyas-szurdokban lévő Orbán Balázs-barlang jut az eszébe. Pedig a falunak van egy másik nevezetessége is. Itt található a Kis-Homoród mente, vagy talán az egész Kárpát-medence legöregebb háza. A falu délnyugati részén, a Német utca sarkán (18. szám), Bencző Dénes örökségén áll. A kékre meszelt, meredek cseréptetős épületet a tulajdonos és családja manapság terménytárolásra és raktárnak használja.

Az utcára merőlegesen elhelyezett téglány alaprajzú épület szabályos tömegét, tetőformáját tekintve a barcasági és a szászöldi lakóházakat juttatja eszünkbe, amely egyébként az egész Homoródalmás építkezésére jellemző. E sajátos építkezési stílus kialakulását nemcsak a Szászföld közelsége, hanem a vidék erőforrásai is lehetővé tették. A település környéke ugyanis tele van az építkezésben hasznosítható kőzetekkel (terméskő, mészkő). A mészégetés és a mésszel való kereskedés régi foglalkozás Homoródalmáson, ennek írásos nyomai egészen a 16. század végéig vezetnek vissza. A homoródalmásiak már a 18-19. századokban többnyire szász mintára épült kőházakban laktak, amint az a homoródalmási és lövétei előnévvel élő Orbán István 1832-ben megjelent írásából is kitűnik: "az Almásiak azért is nagyobbára égetett veres

cserepes fedelű kőházakat szoktak, s szeretik lakásokra építeni; nem pedig oláhos kunyhókat" (Nemzeti Társalkodó 1832. 8. szám 125. o.). A szóban forgó terméskőből épült ház három helyiségből (eresz, oldalkamra, szoba) áll, szobájának középső mennyezeti, szépen faragott, profilált, hornyolt és véséssel díszített gerendáján a következő háromsoros latin nyelvű felirat olvasható: MICHAEL SZILA/GI ET UDVARHELI/ A : D : 1 7 4 5.

A felirat a gerenda közepén van elhelyezve s két oldalról levéldísz (sás?) vagy kosarat formázó díszítővonalak fogják közre. A ligatúrát (egybeírt betű) is tartalmazó, gondosan metszett feliratban, amely egyértelműen bizonyítja, hogy az épület a 17. században már állt, az ácsmester az építető nevét és az építés évszámát örökítette meg. De ki volt Szilágyi Udvarhely Mihály, akinek tellett egy ilyen házra? Kérdésünkre a korabeli székely katonai összeírásokban hiába keressük a választ. Ilyen nevű katonaköteles ember Homoródalmáson a 17. századi lustrakönyvekben nem szerepel. A találgatások mezején maradványként véljük, hogy e név a falu korabeli lelkészét takarja (hasonnevű lelkész, Szilágyi Udvarhelyi Tamás prédikátor 1583-ban Derzsben szolgált). Homoródalmás régi, lebontott temploma is a Csonkatemplom határrészén, nem messze a szóban forgó háztól állott. A fentiek ismeretében feltételezzük, hogy az épület egykoron mint paplak fungált. A kérdés egyértelmű megválaszolásához természetesen további kutatások szükségesek. A műemlékként számon tartott épület igen rossz műszaki állapotban van jelenleg. Ráférne egy teljes felújítás. Utána talán tájház vagy Szabó Gyula emlékház kaphatna otthont benne.

Mihály János

Isten nyitott temploma *folytatás az első oldalról*

Ne akard mindig bizonyítani, hogy te vagy a jó, te vagy a sikeres, ehelyett keresd a csendet. Válság van, hangoztatjuk minden nap, de a válság megszüntetésének első lépése, ha a saját életünkben csendet, nyugalmat, törődést parancsolunk. Tele vagyunk világunkban mindenféle zajjal, hanggal, amelyek megtévesztenek, de az ember nagyon vágyik egy kis nyugalomra. Az egyik felvételt készítők nyilatkozta, hogy évek során csak egy dologról nem tudott felvételt készíteni, a csendről.

Hálát adunk Istennek, hogy ezen a napon is együtt dobant egy maroknyi székely nép szíve, akik Istenbe vetik bizalmukat, és ahogyan István pap bácsi mondta az áldás után, jóleső érzés látni a lelkipásztornak is, hogy a hívő nép serege egyre gyarapodik, és nem csak a környező városokból, falvakból, hanem a határon túlról is érkeztek zarándokok Szent János tiszteletére. Adja a jó Isten, hogy

az égig érő büszke fenyőfák alól egyre több kegyelem áradjon, és a nyitott templom egyre több Istent szerető népet befogadjon, hogy így hűek maradhassunk őseink szent hitéhez!

Lázár Béla

2010/06/20

Pedagógiai lexikon

Motívum (Cselekvési indíték, motiváció)

A motívum, vagy motiváció fogalmába beletartozik mindaz, ami az élő szervezet viselkedését megindítja, fenntartja, irányítja vagy megállítja. A fejlődés kezdeti fokán a motívum valamely ösztönös, elemi szükséglet jelenlétét feltételezi. Fejlettebb fokon a cselekvési indítékai egyre bonyolultabbakká válnak, ámbar a felnőtt ember életvitelének (kenyérkeresés, párkeresés stb.) tetemes részét is alapvető ösztönös szükségletek motiválják. Ezekre a szükségletekre már kisgyermekkorától kezdve sok egyéb szükséglet rakódik, amely indítékát adja a gyermek viselkedésének. Ilyen a mozgás szükséglete, a felnőtt értékelésének szükséglete, a közösségbe való tartozás szükséglete stb. Fontos, az ember egész életére kiható motiváció az érdeklődés, amely szinte kezdetől jelen van, s ez erősen belejátszik a kisgyermek cselekvésébe, kérdezősködésébe. A gyermek további szellemi fejlődésének további fontos motívuma a cselekvés öröme (erre épül a mai óvodai és iskolai oktatás), megfelelő serkentés esetén a gondolkodásnak, a problémamegoldásnak az öröme is. Az iskolás gyermek tanulásában erős motívum a feladattudat, a becsvágy, a kitűnni akarás. A magatartás motívumai nem mindig tudatosak. Nevezetes helye van a félelemnek, amely lehet tényleges félelem, lelkiismereti félelem, a kudarcotól való félelem is egyebek között. Vizsgálatok kimutatták, hogy a felnőttek és gyermekek egy részét bizonyos helyzetállást kívánó helyzetekben (felelés, vizsga) a siker reménye, vagy a kudarc félelme motiválja. A motívumok a jellemfejlődéssel párhuzamosan fejlődnek magasabb szintre, színvonaluk a nevelés eredményességének fő ismérve.

András Magdolna óvónő

"Húzzátok csak nekünk is, ha kicsikék vagyunk is"

Így szólt a meghívás 2010. június 13-án, amikor 136 székelyruhás gyermek bemutatta előadását a Lövétei Népházban az őket megtisztelő nagyszámú közönség előtt. Erre a címre vagy meghívásra oda lehetne tenni, hogy "húzogatók nektek is", de szinte fölösleges, mert amikor annyi aranyos gyermekhang belefog torkaszakadtából és jókedvűből az éneklésbe, ott a zenének tényleg csak kísérő szerepe lesz (de azért a zenészek is nélkülözhetetlenek a táncban). És ez így szép, a népdal önmagában is egy csodálatos valami, amely ott van székely népünk mindennapi életében, örömeiben, bánataiban. Ott szólt a szántó-vevő ember ajkán, amikor egész nap a mezőn dolgozott, az arató asszonyok ajkán, még a fahordók is el-elénekeltek a hosszú utakon egy-két kedves népdalt, de szólt a népdal a fonókban, a kalákákban, marhakúrálás közben a könyöklőnél, szólt a bölcsőt ringató édesanya szájából, az utcán játszó gyermekek szájából, vagyis a népdal minden ember énekelte valamilyen formában.

Ahogy bármilyen ünnepre készülődés van, így ezt az előadást is több hónapos előkészület előzte meg, ahol mindenki kivette a részét, hiszen minden résztvevő egy közösséghez tartozik, a Lövétei Kákvirág néptáncsoporthoz. Jóleső, de ugyanakkor felelősségteljes dolog, amikor felgördül a függöny, és

ettől a perctől kezdve tánc- oktató, bemondó, zenész, néző, besegítők szíve egy célért dobban, az előadás sikeréért. Aztán másfél óra múlva legördül a függöny, feloldódik a feszültség, és a kedves közönség tapsából részben lehet következtetni, hogy ezt érdemes volt csinálni, és ennek folytatása kell, hogy legyen. Nem túlozunk, amikor elmondjuk: a mi székely népviseletünk nagyon szép. Ezt hordták őseink, ez a csodálatos örökség maradt ránk, ezt nem szabad szégyellni, erre büszkének kell lennünk.

Kérdezem önöktől: lehetett volna-e ezen a napon szebb, "cuccosabb" ruhába öltöztetni ezeket a csodálatos gyerekeket, mint amilyen szépek voltak székelyruhában? Gondolom a válasz nem, hiszen abban a ragyogásban benne volt a szülők, nagyszülők szeretete, segítsége, akik előteremtették a "pad ágából" népünk viseletét.

Jóleső érzéssel töltöttek el a polgármester úr szavai, aki köszönetet mondott -nevek nélkül - mindazoknak, akik ezeket a gyerekeket felkészítették, és ahogyan ő fogalmazott, kit-kit Istentől kapott tehetség szerint elindítottak az úton, ahogyan szoktuk mondani: "kettőt erre, kettőt arra".

Adja Isten, hogy húzhassuk akkor is ezeknek a gyermekeknek, amikor felnőtté válnak!

Lázár Béla

Lövétei Magyar Diák

Mint minden évben, az idén is megszervezte a helyi történelem-tanár - vagy ahogy a gyerekek hívják, Csanád tanár úr - a LÖVÉTEI MAGYAR DIÁK versenyt. Az idei nyolcadik osztályból hat diák próbálkozott a dolgozatírással. Feladatuk az volt, hogy állítsanak össze egy dolgozatot, fogalmazást a szülőfalujukról, azaz hogyan mutatná be Lövéte egy idegennek. A zsűrinek nem volt könnyű dolga, hiszen mind a hat dolgozat jól sikerült. A dolgozat megírásához szükséges anyagot bárholnan összegyűjthették, lehetőségük volt internetről vagy akár könyvekből is inspirálódni.

Végül a zsűri döntése alapján a LÖVÉTEI MAGYAR DIÁK díjat és a 100 dollárt Mag István kapta Parlagi Endre, Lövéte díszpolgárának a felajánlásából.

A diákok érdekes és változatos írásaiból hadd közöljünk egy-egy rövid részletet már csak azért is, hogy a kedves olvasó ízelítőt kapjon abból, hogyan látják ezek a tanulók Lövéte, miképp mutatná be a szülőfalujukat, ha adott esetben ők lennének az idegenvezetők.

LÁZÁR EMÖKE ezt írja: "A Hargita tövében oly sok vihartól védve maradt meg a mi falunk. A Kis-Homoród völgyében húzódott, és nehéz volt mindig itt az élet, de Lövéte csak egy van, bárhova mennél. Egymásra épült házak, szűk, kanyargós utcák, sok-sok gyerek zaj volt mindig itt. Itt kereszteltek a lövétei Kisboldogasszony templomban, hiszen ez volt az első lépés, ha gyermek született. (...) Örömmel hallgattam nagymamám szavait, amikor mesélte nekem, hogy alig voltam pár hónapos, amikor édesanyám rám adta azt a kicsi székelyruhát, amit nagymamám csinált a nagy babára, hogy el tudjanak vinni az első falutalálkozóra. (...) Azokban az időkben a nők, asszonyok fonóba jártak, szőttek, varrtak, nem boltban vették meg a ruhadarabokat, terítőket, szőnyeget. Gyönyörű szedetteseink, varrottasaink is messze földön híresek voltak. Szerettek pánkót, kürtöskalácsot sütni, és azzal kínálgattak, ha éppen náluk volt a fonó (...) Köszönetként régi képeiket megőrzöm, vállkendőjében régi ruháit összekötöm, a padláson vesszöböl font ládjába beleteszem, és ráteszem nagyapó kúferjára, hogy majd én is mesélhesek róluk."

LÁZÁR SZILÁRD így kezdi: "Lövéte községközpont Romániában, Hargita megyében. A települést a katolicizmus bátyjának is nevezik, mivel tőle délre már unitárius falvak vannak (...) A templom mostani harangját 1892-ben öntötték, azonban 1925-ben újraöntötték, ami 1276 kg lett. Egyes híresztelések szerint (ez a harang nagyon szépen szól) ilyent csak kettőt öntöttek ezen kívül: az egyik Kolozsváron van, a másik pedig Budapesten. Az 1848-49-es szabadságharcban jelentős szerepe volt a lövétei vashámornak a hadianyaggyártásban. Ugyanúgy, mint az 1848-49-es szabadságharcokban, az első és második világháborúban is vettek részt lövéteiek, és az elesettek neveit az erre felállított emlékmű őrzi. (...) Ez a falu az én szülőfalum, érdekes történetekkel és történelemmel rendelkezik. Nagyon szeretem amiatt, hogy sokszínű, hagyományörző és kedves emberek lakják."

LÁZÁR RÉKA dolgozatából idézek: "A hagyományok szerint Lövéte hat kisebb falu összetelepüléséből alakult ki a XV. században. Ezen szétszórt apró havasi faluk lakóit főként a pestis pusztítása vonta egy csoportba. A nagy pestisjárvány után az életben maradt lakosság beköltözött a Kis-Homoród bal partjára, az áradásmentes Sópástya környékére. Sok évszázados története során a falukép érdekes változásokon ment keresztül. A Homoród két partján épült házak adják a település gerincét, ahonnan a környező dombok felé növekedett a falu. (...) A faluban még nagyon sokan emlékeznek a régi piacra. Ma már csak a Piachíd őrzi emlékét a nevében. Régen itt állították fel az úrnapi kikerülés alkalmával az egyik oltárt. 1942-ben felépült közepén az első világháborúban elesettek tiszteletére a Hősök Emlékműve. A szépen kikövezett téren úgy állt ott méltóságteljesen, mint egy figyelmeztető ujj, hirdelve, hogy: Így volt, s így

lesz! (...) Lövéte község önkormányzata, az egyház, iskola, vállalkozók és jó pár lelkes fiatal úgy határozott, hogy az évezred utolsó karácsonyára, 1999-ben kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ nevű helyi lap első példányát, ami azóta is zökkenőmentesen működik. (...) Több mint 400 éves iskolánk a falu egykori legnagyobb birtokosának, Székely Mózesnek a nevét viseli. Az iskolaépületek az ő egykori birtokain állnak."

MIHÁLY EDIT ezt írja falunkról: "A községtől északra halad el a Székelyudvarhelyet és Csíkszeredát összekötő 13/A jelzésű országút, amely a két tájegységet -Udvarhelyet és Csíkot- ös-idők óta összeköti. (...) Népeségéről és annak etnikai összetételéről a hivatalos népszámlálásokat megelőző időszakban a 17. századi székely népeség-összeírásokból tájékozódhatunk. Az 1992. évi népszámlálás adatai szerint a lakosság száma 3850 fő volt. Ebből 3845 személy magyarnak vallotta magát, 5 fő román. Felekezetiileg így oszlott meg Lövéte népesége: római katolikus 3781, unitárius 30, református 34, baptista 1, ortodox 3, Jehova tanúja 1. (...) A község területén több mint 15 borvízforrás tanúskodik a vulkáni tevékenység utóhatásáról. A különböző típusú borvízforrások részben a Kis-Homoród völgyében, a Vargyas völgyében, a Tolvajos patak mellett vannak."

ANDRÁS ANDREA egy idézettel indít: "Ismerek itt minden embert, tudom a dombok nevét, ismerem a hosszú őszök szép sugarú melegét, itteni föld nyárja-napját, eső ízű tavaszát, irgalmatlan teleinek szép, kékcillagú fagyát". Majd kiemeli a lövétei érdekességeket: "Községünkben már 10 éve működik a Kákvirág néptánc-együttes, aminek tevékenysége a hagyományok őrzése és továbbadása a fiatal generációnak. Lövéten pár éve megrendezik december 25-én a népdaltalálkozót, ahol elmondhatjuk, hogy sok ügyes gyermek részt vesz. Büszkén mondhatom el, hogy én is nemcsak itthon, Lövéten nyertem, hanem Szentegyházáról, Farkaslakáról és Oroszhegyről is hoztam el a díjakat, és örvendek, hogy én is tehetek valamit községünk hagyományának ápolásáért. Szintén régóta működik a fűvészekar, amely Lövéten is fellép különböző ünnepélyekkor és idegenben is. (...) Befejezésül csak annyit szeretnék mondani, hogy nagyon örvendek, hogy itt lakhatok Lövéten, ebben a kis csendes községben. Lakhatok nagy, csillogó városban, de tudom, hogy ez a kis, csendes, összetartó község marad számomra a legfontosabb, hiszen gyermekkorom, gyökereim ide húznak vissza, Lövéteire."

MAG ISTVÁN így kezdi a dolgozatát: "Az én szülőfalum, Lövéte a számomra legkedvesebb hely az egész világon (mert hát kinek nem a szülőföldje a számára a legkedvesebb!). (...) Régebben, a nagyszüleim középkorában (70-es évek) még működött a vashánya, ami jó jövedelemforrás volt, sok-sok fémét bányásztak. Előkerültek olyan régészeti leletek Lövéte határából, amelyek biztossá teszik azt az állítást, hogy Lövéte területe már a kőkorszakban is lakott volt. A leletek szerint már akkor bányásztak vasércet. A Lövéte név eredete: van egy legenda, miszerint a honfoglalás körül az ijászok felderítették az új helyet és vadakat lőttek. Mikor erre a helyre értek, az egyik ijász megkérdezte a másiktól: Lövé l te? A legenda szerint innen ered a helység neve. A település neve először hivatalosan 1523. május 30-án szerepelt egy záloglevélben."

Miután bemutatja Lövéte történelmét ezzel a gondolattal zárja a dolgozatát: "Lövéte története dióhéjban ennyi. Ám ezeken túlmutat még minden lövétei család külön története. Ezt a múltat elfeledni bűn lenne: <csak annak a népnek lehet jövője, amelyiknek múltja is van.>"

Ezek a diákok együttesen és egyenként is bizonyították már a Lövétei Székely Mózes Általános Iskola padjaiban. Kívánjuk, hogy példás magaviseletükkel és kitartó szorgalmukkal becsületesen helytálljanak bármelyik középiskolában. És vigyék magukkal Márai Sándor gondolatát a szülőfaluról: "Szülőfalunk az, melyet lábunk ugyan elhagyhat, de szívünk sohasem."

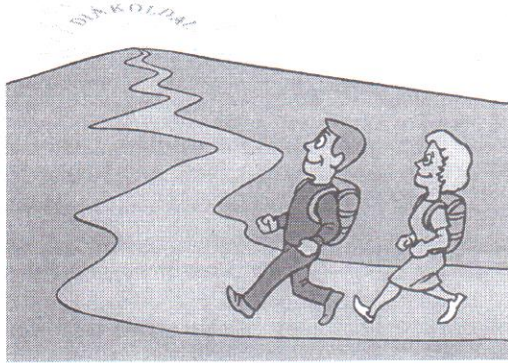
Pál Erzsébet

Iskolai hírek

- A Kákvirág néptáncegyüttes felkészítő munkájának köszönhetően diákjaink sikeres előadást tartottak június 13-án a helyi Népházban.

- A csíkszeredai Nagy Imre Általános Iskola "Örök a végeken" pályázatán két pósfalusi iskolás, Fazakas Andrea és András Zsolt részesültek jutalomban.

A Székely Mózes Általános Iskola nevelői minden diáknak jó vakációt, tartalmas nyarat kívánnak!

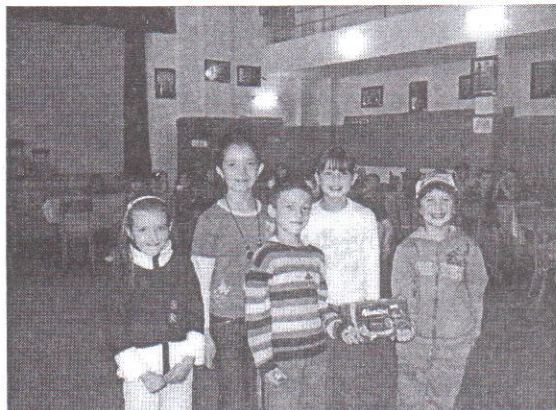
Varázsceruza

A falusi könyvtár által megrendezett "Varázsceruza" című pályázaton I-VIII. osztályos tanulók vehettek részt. Az I-IV. osztályosok közül nagyon sok résztvevő volt, de sajnos az V-VIII-asok közül kevés.

A pályázatnak 3 fordulója volt, de az sem volt baj, ha csak egyen vett részt valaki. A meséket és a hozzá tartozó rajzokat június 2-án nézhettük meg a Népházban. A kiállításon a tanító néni segítségével rendeztek egy versenyt, ahol öttagú csoportok voltak, amelyeket véletlenszerűen választottak ki. A csoportoknak az volt a feladata, hogy elmenjenek egyenként mindegyik tanító néni asztalához, ahol egy kérdést vagy ügyességi próbát kaptak. Ha jól elvégezték a feladatot, guríthattak egy dobókockával, és a dobott szám szerint kaptak csillagokat, amelyeket a csapat nevének lapjára kellett felragasztani. A három legtöbb csillagot elért csapat kapott egy-egy doboz csokit, amit elosztottak maguk közt. A verseny után minden pályázati résztvevő jutalomban részesült, ami egy könyv és egy oklevél volt.

Jól telt a délutánunk, és nagyon sok saját mesét olvashattunk. Mindenki kitett magáért úgy a meseírásban, a rajzolásban, mint a versenyen, és reméljük, máskor is lesz ilyen pályázat.

András Tünde, VI. B osztály

Az utolsó kirándulás

Most, hogy eljött ennek a csodás négy évnek a vége, úgy gondoltuk, hogy jó lenne elmenni még egy utolsó kirándulásra. Mivel már sok érdekes és szép helyre voltunk kirándulni, Brassó felé vettük az irányt. Nem gyűltünk össze elegendően, ezért az ötödikekkel mentünk. Először a töröcsvári csodálatos kastélyt néztük meg, ahol betekintettünk az akkori emberek világába. Voltunk a Fekete templomban, ahol egy festmény- és szőnyeggyűjteményt csodálhattunk meg. Ami számunkra a legjobban tetszett, az Brassó főtere volt. Egy életre való emlék. Sokat fényképeztünk a szökőkútnál, a galambok között. Sétáltunk, nézelődtünk és fagyiztunk egy nagyon hosszú utcában. Azután megnéztük a brassói állatkertet, majd hazaindultunk. Sokat nevtünk a buszon. Összeségében nagyon jól telt, kár, hogy ez volt az utolsó ilyen kirándulásunk.

András Andrea, Lázár Réka, Gothárd Csilla, Mihály Edit VIII. osztály

A 2009-2010-es évváró

Idén június 11-ére esett az évváró iskolánkban. És azt hiszem, minden diák nevében mondhatom, hogy örülünk, hogy megtörtént. Az idén is búcsúztunk a 8. osztályosoktól, de ahogy az évvárón is elhangzott, "búcsúzni muszály". Az évváró az iskolaigazgató főnök köszöntésével kezdődött, majd szót kapott községünk polgármestere is. Aztán jött a várva várt pillanat, amikor iskolánk jeles diákjai díjakat kaptak úgy 1-4-ben, mint 5-8-ban, és díjazták azokat is, akik más helységeken képviselték iskolánkat (pl. népdaléneklés, sport, matematika olimpiász stb.) és valamilyen díjjal tértek haza. Majd a 8-osok búcsúelőadását hallgattuk meg annak az emlékére, hogy ide, a Székely Mózes Általános Iskolába jártak 8 évet tanulni, és most vége. A zászlóátvétel sem maradt el, amikor a 8-osok átadták a 7-eseknek a zászlót, és a 7-esek ígérték, hogy vigyáznak rá és szorgalmasan tanulnak. Ezt követően Szain Szilárd és én útravalóul a végzősöknek elénekeltünk 2 éneket, és ahogy az igazgató főnök mondta, megtette a hatását.

Isten veletek végzősök, és sok sikert, remélem nem felejtetek el minket!

Egyed Réka 6. B

Régi korok anekdotái

*

Egy nagy havas közelében huzamos idő alatt egy falucska keletkezett, hol azelőtt csak néhány juhász-kunyhó volt. E falunak még vad s míveletlen lakói más falvak példájára egy diákot hozának a főtanodából a húsvéti ünnepre. A diák prédikálásával nagy kedvességet nyere előttük. E diák midőn hazaindula ünnep után közülök, néhányan megfogták őtet s elvágának egy kicsin darabkát a füle hegyéből. A sérelmes diák panaszt teve azért a tisztathatóságnál, s aztán a szembesített bevádoltak így menték ott magukat:

- Mi e diákot igen megszerrettük a szép tanításáért, s elvégeztük magunk között, hogy pünkösdre is eppen ezt a diákot hozzuk magunk közi, azért jegyeztük meg a fülit, hogy azon jegyből ráismerhesünk, s annál könnyebben kiválaszthatjuk a nagy seereg diák közül.

*

Egy ifjú ügyvéd a homoródi fürdőn létében kérdé mulatságból ottan egy oláhfalvi fiúcskától:

- Hát igaz-e az, hogy a ti falutokban lakó gazdák nem merik egészen végigszántani a szántó földjüket, mert attól félnek, hogy ha egyik végére igen kimennek az ekével, addig a másik vége felbillen?

- Nemigen billedez biz az, hallja kend - felele a fiú - mert annak annyi kő van a végén, hogy nem tud felbilleni.

Régi arcok sárgult fényképeken

Bérmálkozás Gyulafehérváron. 1967. V. 14.

(Köszönet András Margitnak az időpont tisztázásában nyújtott segítségéért. Szerk.)

ANYAKÖNYVI HÍREK - 2010. május

- Születések száma: 1
PÁL RÉKA, született 2010. május 1-én
- Házasságkötések száma 2:
GYÖRGY RÓBERT és MÁRTON EMŐKE
BENEDEK LÁSZLÓ és DEMETER RENÁTA
- Őszinte részvétünket fejezzük ki májusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
DEÁK IMRÉNÉ, FAZAKAS ANNA - Lövéte 570. szám, született 1922-ben
MÁRTON GERGELY - Lövéte 951. szám, született 1959-ben
MOLNÁR FERENCZ - Lövéte 686. szám, született 1929-ben
FERENCZ LAJOS - Lövéte 90. szám, született 1924-ben

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta,

kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET
Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga,
tördelés és szerkesztés: Mag István,
korrektúra: András Mónika

Munkatársak: András Magdolna, András Zsolt,
Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán, Mag Ottilia
Egyed Emilia, Miklós Emilia, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet
Támogatók: Lövéte Község Helyi Tanácsa, Communitas Alapítvány,
Lövéte Közbirtokossága, Select Metleplast kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövéte Községi Könyvtár, tel.:
0266-220806. e-mail: loveteikialto@freemail.hu

**COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY**

Alapította az RMDSZ

Foci-VB

Már harmadik hete fűjják a dél-afrikai stadionokban a vuvuzelát, de én már az elején éreztem, hogy ez a VB-láz sem lesz nálam több egy kis hőemelkedésnél. Nem azért, mintha ráuntam volna a jó focira, az esélylatolgotásokra, vagy mert mostanság a kelletnél több a 0-0-s végeredmény. Egyszerűen nincs akinek szívből drukkolhatnék. Semleges nézőként pedig az egész csak langyosvíz. Rá tudnám ugyan fogni egyik-másik divatos csapatra, hogy az a kedvenc, ki tudnék tartani mellette akár évekig, de ez messze nem elég ahhoz, hogy minden labdaérintésüknél emelkedni kezdjek a székből. Persze, én sem a trikolor jelenlétét hiányolom, hanem azt, hogy lassan negyedszázada nincs magyar focicsapat a világversenyeken. Magyar ember is csak néha-néha.

Pedig most már igazán elkelve valami csekély siker, felbukkanhatna valami magyar sztárocska, hogy ne mindig a messzi múltban kelljen keresni a dicsőséget. Az olyanokat, amelyek megmozgatják a meccsek alatt filmet nézőket is, és amelyek azt szülik, amiről Lövetei Lázár Laci is ír egy Puskás-könyv kapcsán:

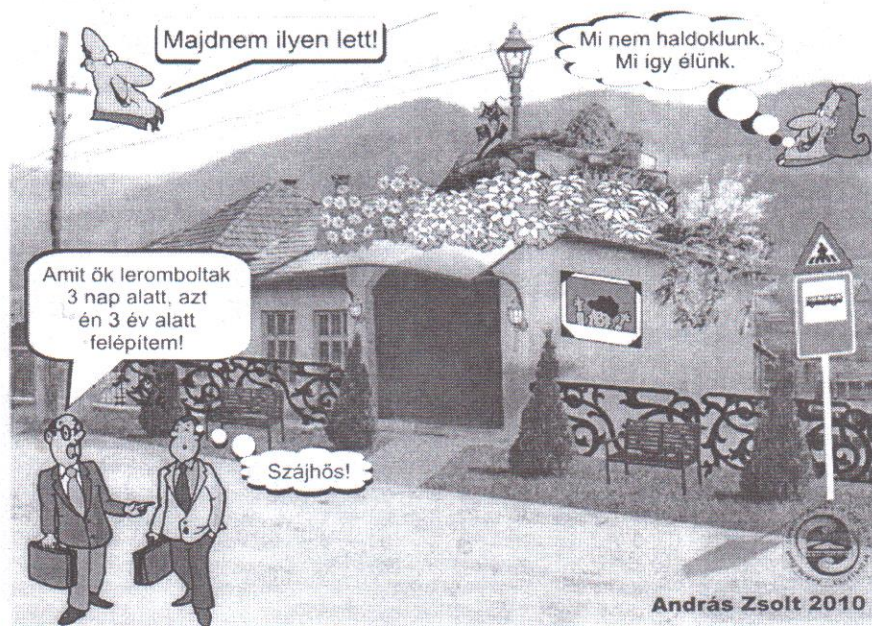
"Lövétén - mint utólag kiderült: egyáltalán nem véletlenül - Puskásról szolt a legtöbb legenda: 1.) olyan erős volt a ballábas lövése, hogy le kellett "pecsételni" azt a lábát (nehogy kárt tegyen az ellenfélben); 2.) jobb lábbal is úgy rúgta a tizenegyest, hogy nem volt ember, aki azt megfogja; 3.) beállítottak tehát a kapuba egy "majomkapust", aki kivédte ugyan Puskás jobb lábás tizenegyest, de 4.) a labda úgy meg volt "csavarva", hogy a majomkapusnak kifolyt a bele és feltekeredett a kapufára."

Mindezekre szó szerint én is így emlékszem gyerekkoromból. És hogy valami igazság mégiscsak van a legendák mögött, bizonyítja - többek közt -, hogy épp mostanság neveztek el utcát Puskásról Madridban: ez a Calle de Ferenc Puskás.

Szóval kevés a magyar érdekltség, s emiatt nem izgazi nekem a VB. "Ízelítőnek" van ugyan egy tót atyafi a szlovákoknál, valamint egy sikeres zászlós, sípos hármas: ők bírók. Úgyhogy jobb híjján én nekik szurkolok. Egyébként már 94-ben is Puhl Sándor miatt izgultam végig a döntőt. Vigaszként most is valami efféle izgalomban reménykedek.

Tehát: hajrá magyarok!

Mag István

Ha szól a csengő...

Ha szól a csengő, mi búcsúzunk, és megyünk tovább,
Ki céllal - ki céltalan, némán poroszkál,
De egyet akarunk mind mi, bátor úttörők,
Egy általunk megálmodott s alkotott új jövőt.

Ha szól a csengő - mi búcsúzunk, és megyünk tovább,
Bámulnak utánunk néma Iskolák,
S mögöttünk halad a néma csendben
Néhány jó barát kedves emléke.

Ha szól a csengő - mi búcsúzunk, és megyünk tovább,
Ereszd el most kezünk, féltő iskolánk,
Hadd menjünk ezentúl magunkra tovább,
Irányítsd hát lépteink, te szép-rideg világ.

Bencze Edith

Vállalkozók figyelmébe!

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap a 3. tengely szerinti (Vidéki életminőség javítása és vidéki gazdasági tevékenységek változatossá tétele) újabb pályázati kiírással jelentkezik.

A 312-es kiírás mikrovállalkozások létrehozását és fejlesztését célozza meg úgy a termelői, mint a szolgáltatói ágazatban. A kiírt pénzalap 90 millió eurós nagyságrendű, ebből országos szinten háromszáz-háromszáötven pályázatot támogatnak 70%-os mértékben (tehát a pályázati érték 30%-a az önrész).

A vissza nem térítendő támogatások felső értéke 200 000 euró.

A pályázatokat a Vidékfejlesztési és Halászati Kifizetési Ügynökség megyei hivatalához (OJPDRP) kell benyújtani július 15-ig. Részletes információk a www.apdrp.ro weblapon, illetve a 0266 - 312522-es telefonszámon nyerhetők.

Vásárolnék régi, fekete alapon rózsás, szöttes lövétei karincát.
Tel. 0266-220992.

Maria Treben: Egészség Isten patikájából című könyvének különböző kiadásai megvásárolhatóak Orbán Máriánál. Tel. 0266-220483.

Vásárolnék Pósfalu környékén földet (kaszálót, szántót).
Tel: 0735531753

Székegy Mózses Általános Iskola

Tanévzáró az iskolában

